

## Wytyczne dotyczące postępowania w przypadku rzeżączki u dorosłych, 2011

[The British Association for Sexual Health and HIV \(BASHH\): UK national guidelines for the management of gonorrhoea in adults, 2011](#)

C Bignell, M. FitzGerald

Głównym celem niniejszych wytycznych jest dostarczenie zaleceń dotyczących rozpoznawania i postępowania leczniczego w przypadku rzeżączki odbytu, narządów płciowych, gardła i spojówek. Zalecenia te, skierowane są przede wszystkim do osób w wieku 16 lat i starszych oraz przedstawiają problematykę chorób przenoszonych drogą płciową tzw. STI (sexual transmitted infections).

Rzeżączka to choroba przenoszona drogą płciową, której czynnikiem etiologicznym jest Gram-ujemna bakteria–dwoinka rzeżączki (*Neisseria gonorrhoeae*). Rzeżączka obejmuje zakażenia błon śluzowych cewki moczowej, kanału szyjki macicy, odbytnicy, gardła i spojówek.

### Objawy zakażenia u mężczyzn:

- wyciek z cewki moczowej oraz trudności w oddawaniu moczu po około 2-5 dniach od zakażenia;

- w niektórych przypadkach (ok. 10%) zakażenia cewki moczowej mogą być bezobjawowe;
- śluzowo-ropne zapalenie lub ropny wyciek z cewki moczowej;
- obrzęk lub zapalenie żołądki;
- zakażenia odbytnicy i gardła są zazwyczaj bezobjawowe.

#### **Objawy zakażenia u kobiet:**

- 50% zakażeń kanału szyjki macicy są bezobjawowe;
- ból w podbrzuszu (25% przypadków);
- śluzowo-ropne zapalenie szyjki macicy;
- krwawienia z szyjki macicy;
- bolesność podbrzusza;
- trudności w oddawaniu moczu (12% przypadków).

#### **Zalecane leczenie nieskomplikowanych zakażeń narządów płciowych i odbytu:**

- ceftriakson domięśniowo 500 mg w dawce pojedynczej w połączeniu z doustną azytromycyną!

#### **Ogólne zalecenia dla pacjentów:**

- Pacjenci powinni otrzymać szczegółowe wyjaśnienie ich stanu zdrowia, ze szczególnym uwzględnieniem skutków długoterminowych nieleczonej choroby dla siebie i partnera;
- Pacjenci powinni być poinformowani o konieczności powstrzymania się od współżycia seksualnego w czasie leczenia.

## Leczenie skomplikowanych zakażeń

### Rzeżączkowe zapalenie narządów miednicy:

- ceftriakson; 500 mg domięśniowo bezpośrednio po doustnym podaniu doksycykliny (100 mg dwa razy na dobę) oraz metronidazol 400 mg dwa razy na dobę przez 14 dni.

### Rzeżączkowe zapalenie spojówek:

- ceftriakson 500 mg domięśniowo oraz doksycyklina 100 mg dwa razy na dobę przez 10-14 dni

### Rzeżączkowe zapalenie spojówek:

- ceftriakson domięśniowo 500 mg dziennie przez trzy dni

### Leczenie alternatywne:

- **cefiksym**; 400 mg podawane doustnie;
- **spektynomycyna**; 2 g domięśniowo w pojedynczej dawce;
- **cefotaksym**; 500 mg domięśniowo w dawce pojedynczej;
- **cefpodoksym**; jest alternatywą dla ustnej cefalosporyny trzeciej generacji, która w pojedynczej dawce 200 mg doustnie jest dopuszczona do leczenia niepowikłanej rzeżączki;
- **chinolony**; nie są zalecane w leczeniu rzeżączki
- wysokie dawki **azytromycyny** (2,0 g w pojedynczej dawce) wykazały akceptowalną skuteczność w badaniach klinicznych, ale związane były z zaburzeniami ze strony układu pokarmowego.



### **Informacje dla zarażonych**

- Pacjenci z objawami zakażenia cewki moczowej powinni powiadomić wszystkich partnerów, z którymi mieli kontakty seksualne w obrębie ostatnich dwóch tygodni;
- Pacjenci z zakażeniem innych narządów lub w przypadku infekcji bezobjawowej powinni zawiadomić wszystkich partnerów, z którymi mieli kontakty seksualne w trzech poprzednich miesiącach;
- Należy namawiać partnerów na wykonanie badań i ewentualnie rozpoczęcie leczenia.